

Arkiest. o. 190/8.5.1992

11

VANTAA JOKINIEMI SANDLIDEN

Kivikautisen asuinpaikan
kaivaus
Jan Fast 1991

SISÄLLYSLUETTELO

1. JOHDANTO.....	2
2. VANTAA JOKINIEMI SANDLIDEN - KAIVAUSPAIKAN ESITTELY...	3
3. TUTKIMUSALUEEN SIJAINTI JA TOPOGRAFIA.....	4
4. KAIVAUSTEKNIikka.....	4
4.1. Kaivausalue.....	4
4.2. Koekaivausalue.....	5
5. MAALAJIT/KULTTUURIKERROS.....	5
5.1. Kaivausalue.....	5
5.2. Koekaivausalue.....	7
6. LÖYTÖMATERIAALI.....	7
6.1 Yleisiä huomioita.....	7
7. YHTEENVETO.....	9
LÖYDÖT.....	10
NEGATIIVILUETTELO.....	11
DIAPOSITIIVILUETTELO.....	13
OTE PERUSKARTASTA.....	15
KARTAT.....	16
KUVATAULUT.....	29

1. JOHDANTO

Vantaan kaupungin Hakkilan kaupunginosassa sijaitsevassa Jokiniemen Sandlidenissä suoritettiin allekirjoittanut arkeologisen kaivauksen 17.6. – 12.7.1991. Kaivaus oli osa Suomalaisen Tiedekeskus Heurekan ohjelmatoimintaa. Heureka vastasi myös kaivausten kustannuksista.

Paikalla on 1960- ja 1970-luvulta lähtien tunnettu laaja kampakeraaminen asuinpaikka. Kaivaustutkimuksia Jokiniemen alueella on suoritettu tätä ennen kolmasti (L. Väkeväinen 1974, K. Katiskoski 1986 ja Jan Fast 1990). Kesällä 1991 tutkittu alue sijaitsi vuoden 1986 koekaivauksen löytörikkaimmalla alueella (koeojat C ja D) Kuriiritien eteläpuolella. Koekaivauksia tehtiin tästä n. 100 m. länteen sijaitsevalla kaava-alueella JOKINIEMI 5. Kaivaus oli suoraa jatkoa alueella vuonna 1990 suoritettulle kaivaukselle.

Kaivausten ensisijainen tarkoitus oli, edellisvuoden kaivauksen tavoin, osana monkesäistä tutkimusprosessia selvittää Keravanjoen länsirannan asuinpaikan horisontaalistratigrafiaa. Heurekan näyttelyideologian mukaisesti kaivausten tärkeänä tehtävänä oli myös lisätä yleisön kiinnostusta Suomen esihistoriaan ja arkeologiseen tutkimukseen. Kaivauksesta kirjoitettiin kaikenkaikkiaan 72 lehtiartikkelia, radiohaastatteluja tehtiin 8 ja TV-haastatteluja kaksi.

Apulaiskaivauksenjohtajana toimi HuK Dan Lindholm ja piirtäjänä fil. yo. Frans Hartman. Kaivajia oli kaikenkaikkiaan 174 ja näiden ikäjakauma 6 - 77 vuotta. Kaikille kaivauksiin osallistuneille henkilöille kuuluu suuri kiitos tunnollisuudella ja tarkkuudella suoritetusta työstä.

Vantaalla 25.3.1992

Jan Fast

2. VANTAA JOKINIEMI SANDLIDEN

Kivikautisen asuinpaikan kaivaus ja koekaivaus

Kylä: Hakkila (kaupunginosa)

Tila: Hakkila 1:63 (kaivausalue) ja 1:40, 1:15 sekä 1:11 (koekaivauksin tutkittu alue) om. Vantaan kaupunki

Peruskartta: 2043 04 VANTAA, pain. Hki 1978

Kaivausalueen koordinaatit: $x = 6687\ 62$, $y = 559\ 06$
 $z = n. 21,5 - 23,5$ mpy

Koekaivausalueen koordinaatit: $x = 6687\ 52-60$, $y = 558\ 85-93$
 $z = 23 - 26,5$ mpy

Kaivauksen löydöt: KM 27022:1-4334

Kaivausalueelta ja sen läheisyydestä aiemmin tulleet löydöt:

KM 9678, 15763, 17448, 17628, 19397, 19714, 1992:1797-2889, 20114, 20129, 20557, 20736, 21043, 23034, 23454:1-3846 ja 26173:1-1830

Aiemmat tuktimukset alueella:

Tark. V. Lehtosalo 1962, A-L Hirviluoto 1976 ja T. Heikkurinen-Montell 1985

Kaiv. L. Väkeväinen 1974, K. Katiskoski 1986 ja J. Fast 1990

Julkaisut:

Vantaan kiinteät esihistorialliset muinaisjäännökset C 14: 1981, s. 60, 62-63, kohde 53 sekä 10 (eteläosa).

Vikkula A. 1981: Vantaan Maarinkunnas Stenkulla, HYAL- moniste n:o 27.

Sivut 29 - 34 ovat kuvatauluja, joissa on kuvat negatiiveista n:ot 88008 - 88033.

Diapositiivit n:ot 24395 - 24414

Luettelot negatiiveista ja diapositiiveista ovat kertomuksen lopussa s. 11-14.

3. TUTKIMUSALUEEN SIJAINTI JA TOPOGRAFIA

Jokiniemen kivikautinen asuinpaikka sijaitsee Vantaan kaupungissa n. 1 km Tikkurilan rautatieaseman ja pohjoisen pääradan itäpuolella. Alue rajoittuu pohjoisessa ja luoteessa vanhaan Viipurin maantiehen (nykyiseen Kuriiritiehen), kaakossa Keravanjokeen. Asuinpaikan eteläosa kuuluu Tikkurilan, pohjoisosa Hakkilan kylään (kaupunginosaan).

Vuonna 1991 kaivauksin tutkittu alue sijoittui asuinpaikka-alueen pohjoisosaan, välittömästi Kuriiritien eteläpuolelle (ks. kartta s.16), puretun rakennuksen puutarhan alueelle. Alueella maasto viettää paikoitellen melko jyrkästikin kohti kaakkoa, kasvillisuus alueella on valtaosaltaan pajukkoa.

Kaivausalueen sisäpuolelle sattui osia vuoden 1986 koekaivauksen koeojista C ja D. Tutkittu alue sijaitsi n. 21,5-23,5 m. mpy.

Koekaivauksin tutkittu alue sijoittui varsinaisesta kaivausalueesta n. 100 metriä länteen. Alueella maasto viettää loivahkosti kohti kaakkoa. Koekaivauksin tutkitulla alueella kasvoi pajukkoa ja heinää.

4. KAIVAUSTEKNIikka

4.1. Kaivausalue

Kaivaustyö aloitettiin raivaamalla alueella kasvanut pajukko minkä jälkeen paalutettiin 122 neliömetrin suuruinen alue välille $x = 96 - 108$, $y = 535 - 546$. Kaivausalueen koillisosan leikkasivat vuoden 1986 koeojat C ja D joiden alue (10 neliömetriä) tutkittiin lapiolla kerros kerrokselta. Varsinaisin kaivauksin tutkitun alueen laajuus oli täten 112 neliömetriä. Kaivauksilla noudatettiin vuoden 1986 kaivauksilla laadittua koordinaatistoa jossa x-koordinaatisto poikkeuksellisesti kasvaa länteen.

Kaivausalueen paksuhko multakerros poistettiin konallisesti. Kaivaminen multakerroksen alaosassa (krs 1.) sekä kulttuurikerroksessa suoritettiin kaivauslastoin 5 cm kerroksina. Multakerroksen löytöjen tarkkoja löytöpaikkoja ei merkitty vaan löydöt otettiin talteen irtolöytöinä. Kulttuurikerroksessa ja multakerroksen alaosassa (krs 1.) löydöt otettiin talteen neliömetrin tarkkuudella. Tärkeimpien esinelöytöjen ja suurempien löytökeskittymien tarkat x- ja y-koordinaatit mitattiin sekä löytökorkeus vaaittiin.

Koko kaivausalue kaivettiin löydöttömään, puhtaaseen pohjamaahan. Tutkimusalue "varmistettiin" vielä lopuksi lapiolla kaivaen. Kaivauksen jälkeen kaivausalue peitettiin koneellisesti.

Kaivausten kiintopisteenä käytettiin vuoden 1986 kaivauksen kiintopistettä 1 = 22,18 m. mpy. (koneen lukema 208) puretun rakennuksen kakkoispuolen kivipengerryksen ylimmässä portaassa.

Tutkimustyö dokumentoitiin sekä valokuvaamalla että piirtämällä. Kaivaustasot 1, 3, 5, 7, 9 ja 11 valokuvattiin, minkä lisäksi otettiin myös työ- ja löytökuvia. Valokuvausta häirtasivat jossain määrin erittäin aurinkoinen ja lämmin sää sekä diapositiivifilmin kehityksessä saama punertava värisävy joka antaa ylikorostuneen kuvan kulttuurikerroksen maan värisävyistä ja -eroista.

Tasokartat piirrettiin 10 cm:n välein mittakaavaan 1:50, profiilikartat 1:25 ja pinta-/pohjavaaituskartta 1:50, Yleiskartta laadittiin vuoden 1986 koekaivauksen yleiskartan pohjalta 1:500 (kartat s. 16 - 28).

4.2. Koekaivausalue

Koekaivaus aloitettiin paaluttamalla pohjois-etelä suuntainen päälinja välille $y = 510-550$ sekä risteävä itä-länsi suuntainen linja välille $x=170-260$. Näiden linjojen ympärille paalutettiin tämän jälkeen 27 koekuopan paikkaa (ks. yleiskartta s. 16). Koekuopat olivat kooltaan 1x1 metriä ja ne sijoitettiin koordinaatistoon maaston mukaan, kuitenkin enintään kymmenen metrin etäisyydelle toisistaan.

Koekuopista poistettiin multakerros lapiolla minkä jälkeen kaivamista jatkettiin kaivauslastoilla kunnes saavutettiin puhdas koskematon pohjamaa. Kaikki koekuopat "varmistettiin" vielä lopuksi lapiolla kaivaen minkä jälkeen kuopat peitettiin ja alue siistittiin.

5. MAALAJIT/KULTTUURIKERROS

5.1 Kaivausalue

Kaivausalueen suurin syvyys oli 160 cm (kaivausalueen itäprofiilin kohdalla) Keskimäärin puhdas pohjamaa saavutettiin kuitenkin n.

80-100 cm:n syvyydessä maanpinnasta lukien.

Resentin multakerroksen paksuus kaivausalueella vaihteli 25 ja n. 70 cm:n välillä, multakerros oli paksuin kaivausalueen itä- ja kaakkoisosassa. Pyrkimyksenä oli poistaa multakerros ennen varsinaisia kaivaustasoja ja piirtämistä, mikä onnistuikin lukuunottamatta kaivausalueen kaakoiskulman kaivausruutuja.

Multakerros sisälsi edellämainittuja kakkoiskulman ruutuja lukuunottamatta runsaasti historiallisen ajan jätettä ja verrattuna edellisen vuoden kaivauksiin verraten vähän esihistoriallisia löytöjä. Multakerroksen alla maaperä kaivausalueella koostui pääosin hienosta hiekasta. Kaivausalueen luoteisosassa maa-aines oli hienojakoisempaa muuttuen nopeasti hiesuksi ja sen jälkeen saveksi. Kaivausalueen viimeisiä kerroksia kaivettaessa tavattiin savea hiekkakerroksen alla myös kaivausalueen itäisimmissä ruuduissa.

Kaivausalueen multakerroksen alla n. 70 neliömetrin alueella oli havaittavissa runsaslöytöinen kulttuurikerros. Kaivausalueen itä- ja kaakkoisosassa 20 neliömetrin alueella kulttuurikerros oli täysin rikkoutumaton (alkuperäisen humuskerroksen mullasta erottama). Kaivausalueen koilliskulma kuutta alinta kaivausruutua lukuunottamatta olivat sen sijaan pahoin sekoittuneet. Kaivausalueen luoteisosassa hiekka oli pehmeää ja kulttuurikerros puuttui kokonaan n. 28 neliömetrin alueelta.

Kulttuurikerros oli kauttaaltaan vahvasti harmaanruskeaksi ja ruskeaksi värjäytynyt ja paksuimmillaan kaivausalueen kaakkoisruuduissa. Huomioitava on että voimakkaasti värjäytynyt kulttuurikerros hyvin selvästi näytti kulkevan korkeuskäyrien suuntaisesti. Samankaltaisia piirteitä oli havaittavissa myös löytökerroksen paksuuden suhteen.

Kahdenteentoista tasoon saakka kulttuurikerros pieneni pienenemistään ja muuttui neljänteentoista tasoon tultaessa jo epäyhtenäiseksi ja vain n. 5 neliömetrin kokoiseksi läikäksi joka tämän jälkeen kaivettiin kuopalle.

Kaivauksissa löydettiin vain yksi kiinteä rakenne kivetty paalunsija ruudussa 102/538-539 tasoissa 7-9. Paalunsijan kivet erottuivat muuten melkein kivettömässä hiekassa erittäin selvästi, sen sijaan kivien sisäpuolelle jäävän maan väri ei mitenkään poikennut ympäröivän maan väristä. Paalunsijan kivet olivat kuten muutkin kaivausalueen kivet palaneita ja hauraita.

Erityismaininnan ansaitsee myös kapeahko mutta melko syvä noki- ja hiililäikkä ruuduissa 100/539-541 tasoissa 9 - 11. Kyseessä lienee jonkinlaisen kivettömän tulisijan jäännös.

Vahvasti värjäytyneen kulttuurikerroksen vähäiset värierot eivät mahdollistaneet tulkintoja asumusten ym. toiminnallisten pisteiden sijainnista.

5.2. Koekaivausalue

Kaikissa koekuopissa todettiin päällimmäisenä resentti multakerros. Multakerros oli paksuimmillaan koekaivausalueen keskiosissa. Koekuoppien syvyys vaihteli suuresti pohjoisimpien ja läntisten koekuoppien n. 30 cm ja kuopan 190/515 n. 150 cm:n välillä.

Suurimmassa osassa koekuopista maalajit olivat hyvin sekoittuneita, osittain ilmeisesti kaapeli- ym. töiden seurauksena. Minkäänlaista kulttuurikerrosta ei koekuopissa havaittu. Läntisimmissä ja pohjoisimmissa koekuopissa puhdas koskematon hiekka alkoi välittömästi multakerroksen alta.

6. LÖYTÖMATERIAALI

6.1 Yleisiä huomioita

Koko kaivausalueelta, luoteisosia lukuunottamatta, saatiin talteen runsaasti löytöjä. Erityisen löytörikas oli kuitenkin esimerkiksi ruutu 98/544 kerroksessa 8. Paikalleen hajonneen suuren saviastian kappaleet muodostivat myös suurehkon löytökeskittymän ruuduissa 106/535-536.

Löydöt korreloivat ylimmissä 10 kaivauskerroksessa likamaan kanssa; mitä voimakkaammin värjäytynyttä maata sitä enemmän löytöjä. Viimeisissä kaivauskerroksissa kaivausalueen itä- ja kaakkoisruuduissa tämä ei enään pitänyt paikkansa, löytöjä saatiin suhteellisen vähän vaikka kulttuurikerros oli vahvasti värjäytynyt.

Kaivausten suurimman yksittäisen löytöryhmän muodostavat saviastianpalat (katso luettelo löydöistä s. 10). Palat ovat vuoden 1990 kaivausten saviastianpaloihin verrattuna huomattavasti huonommin säilyneitä. Enemmistö palasista on murskaantunut n. 1-2 gramman kokoisiksi murusiksi. Mielenkiintoinen piirre on kuitenkin että valtaosa suurempina säilyneistä paloista on kuoppa- tai kuopannekoristeisista astioista, kampaleimakoristeiset astiat näyttävät jostain syystä hajonneen pienemmiksi palasiksi.

Saviastioiden reunapaloista suurimman ryhmän muodostavat palat joissa reunan päällinen on koristeltu. Kylkipalojen koristeluaiheista yleisimpiä ovat kuopat ja kuopanteet sekä pitkät ja kapeat kampaleimapainanteet, myös kynsi- ja rengaspainannekoristelua esiintyy joskin melko harvinaisena. Saviastianpalat ovat löydettyjen reunapalojen koristelun perusteella peräisin useista kymmenistä eri saviastioista.

Saviastianpalojen savimassa vaihtelee erittäin huokoisesta lähes mustasta keramiikasta oranssinpunaiseen erittäin tiiviiseen. Sekoiteaineena on käytetty ainakin hiekkaa (jossa usein myös kiillettä), kivimurskaa, maasälpää, simpukankuoria sekä palanutta luuta. Useissa huokoisissa saviastianpaloissa on merkkejä myöskin jostain muusta orgaanisesta sekoiteaineesta. Aineiston laajuudesta ja fragmentaarisuudesta johtuen sekoiteaineet on määritelty ainoastaan silmämääräisesti. Tarkempi palojen tutkiminen saattaisi todennäköisesti tarkentaa kuvaa.

Kaivauksilta löydettiin myös lukuisia kiviesineitä joista tässä mainittakoon ainoastaan kolme kynsitalttaa, neljä siimanpainoa, kaksi liuskerenkaan katkelmaa, liuskeveitsen kärkikatkelma sekä lukuisat piinuolenkärjet. Pieniä työstöesineitä kuten kaapimia on aineistossa erittäin runsaasti (ks. luettelo löydöistä s. 10).

Kaivausten luuaineisto sisältää sekä palanutta että palamatonta luuta. Palaneen luun joukosta erotettiin ainakin neljä esineen katkelmaa. Palamatonta luuta löytyi eniten syvemmistä kaivauskerroksista ja se on yleensä säilynyt paremmin (kookkaampina paloina) kuin palnut luu. Palaneiden luunsirujen määrä on suhteessa muuhun löytöaineistoon verrattain pieni ja aineisto erittäin fragmentaarista.

Löytöjä tehtiin koko kaivausalueelta eivätkä ne noudattaneet minkäänlaista selvää vertikaalistratigrafista jakaumaa. Verattuna vuoden 1990 löytöihin oli kuitenkin selviä eroja havaittavissa m.m. kuoppa- ja kuopannekoristeista keramiikkaa oli vuoden 1991 kaivauksien aineistossa enemmän kuin vuonna 1990. Vaikka löydettyjen saviastianpalojen määrä tänäkin vuona oli melko suuri ei saviastioiden kokonaisulkonäön rekonstruointiin ole mahdollisuuksia kuin yhdessä tapauksessa (KM 27022:707).

7. YHTEENVETO

Vantaan Jokiniemen Sandlidenissä vuonna 1991 kaivauksin ja koekaivauksin tutkittu kokonaisala oli 149 neliometriä. Kaivausalueella maaperä oli hienoa hiekkaa joka syvemmälle tultaessa muuttui hiesuksi ja saveksi. Koekaivausalueella maaperä oli suurelta osin sekoittunutta mutta koskemattomissa ruuduissa maaperä myös täällä alueella koostui hienosta hiekasta.

Peltomultakerroksen alapuolella todettiin kaivausalueella pääosin hyvin säilynyt ja voimakasti värjäytynyt kulttuurikerros. Kulttuurikerros sisälsi runsaasti löytöjä ja se jatkui syvimmillään aina 160 senttimetrin syvyyteen manpinnasta lukien. Varsinaisia varmoja kiinteitä rakenteita tavattiin ainastaan yksi, kivetty paalunsija. Koekaivausalueella ei todettu säilynyttä kulttuurikerrosta eikä myöskään löytöjä.

Kaivausalueen suurimman löytöryhmän muodostavat kampakeraamiset saviastianpalat. Aineistossa joka on hyvin fragmentaarista, kuuluu suurin osa paloista myöhäisen tyypillisen kampakeramiikan ja Uskelankeramiikan piirin. Varhaista tyypillistä kampakeramiikkaa ei löytöaineistossa esiinny kuin muutama pala. Muu löytöaineisto tukee edellämainittuja ajoituksia.

Vuoden 1991 kaivausten perusteella voidaan todeta Uskela keramiikan ja myöhäisen tyypillisen kampakeramiikan esiintyvän Jokiniemessä rinta rinnan 21,5 ja 23 metrin korkeuskäyrien välisellä alueella. Vastauksen kysymykseen näiden koristelutyylien ajallisesta suhteesta toisiinsa ei voida vielä näin rajoittuneiden tutkimusten puitteissa antaa. Jatkossa tulisikin tämän kysymyksen selvittämiseksi jatkaa järjestelmällisiä kaivauksia alueella. Mikäli käytössä ei ole merkittäviä rahallisia resursseja tulisi lähivuosien tutkimukset keskittää tutkimuksellisesti helpompaan asutuksen ylärajan selvittämiseen ja vasta myöhemmässä vaiheessa jatkaa asutuksen alarajan kartoittamista joka epäilemättä löytömäärältään ja laadultaan on mielenkiintoista ja rikasta tutkimusaluetta.

Tulevan vanhainkodin alle jäävä alue todettiin koekaivauksissa löydöttömäksi. Esteitä edellämainitun alueen suojelun purkamiseksi ja rakentamiselle ei koetutkimusten perusteella ole.

LÖYDÖT

<i>Laji</i>	<i>kpl</i>	<i>g</i>
Meripihkaesineitä	1	
murusia	2	1
Saviastian koristeltuja reunapaloja	236	1252
koristelemattomia	208	376
Saviastian koristeltuja ponttipaloja	34	193
koristelemattomia	22	85
Saviastian koristeltuja kylkipaloja	4466	10831
koristelemattomia	19566	13594
Saviastian pohjapaloja	1	7
Savi-idolien katkemia	8	
Palanutta savea	30	54
mahdollisia esineen katkelmia	21	
Kiviesineitä	28	
katkelmia	66	
teelmiä	1	
iskoksia	729	1877
Piiesineitä	79	
katkelmia	6	
teelmiä	1	
iskoksia	1357	1111
Kvartsiesineitä	4	
ytimiä	2	
iskoksia	5442	10147
Luuesineiden katkelmia	4	
Palaneita luunpaloja	7462	10339
Palamattomia luunpaloja	58	61
Hiiltyneitä hasselpähkinänkuoria	49	20

NEGATIIVILUETTELO

- f. 88008 Kaivausalue ennen raivaamista ja paaluttamista. Kuv. lännestä.
- f. 88009 Kaivausalue ennen raivaamista ja paaluttamista. Kuv. lännestä.
- f. 88010 Kaivausalueen 1. taso. Kuv. lounaasta.
- f. 88011 Kaivausalueen 1. taso. Kuv. lounaasta.
- f. 88012 Kaivausalueen 1. taso. Kuv. lounaasta.
- f. 88013 Kaivausalueen 3. taso. Kuv. kaakosta.
- f. 88014 Kaivausalueen 3. taso. Kuv. kaakosta.
- f. 88015 Kaivausalueen 3. taso. Kuv. kaakosta.
- f. 88016 Keramiikkakeskittymä. Kuoppa-/ kuopannekoristeisen paikalleenhajonneen saviastian palasia ruudussa 106/535 . Toinen taso.
- f. 88017 Työkuva, fil. yo. Pauliina Remes kaivamassa kaivausalueen 3. kerrosta.
- f. 88018 Työkuva, fil. yo. Frans Hartman vaaitsemassa.
- f. 88019 Työkuva, tutkimusapulainen Nina Peronius kirjoittamassa löytöpusseja.
- f. 88020 Kaivausalueen 5. taso. Kuv. kaakosta.
- f. 88021 Kaivausalueen 5. taso. Kuv. kaakosta.
- f. 88022 Kaivausalueen 5. taso. Kuv. kaakosta.
- f. 88023 Kaivausalueen 7. taso. Kuv. lounaasta.
- f. 88024 Kaivausalueen 7. taso. Kuv. lounaasta.

- f. 88025 Kaivausalueen 7. taso. Kuv. lounaasta.
- f. 88026 Paalunsijan kiviä ruudussa 102/538 taso 7. Kuv. lounaasta.
- f. 88027 Kaivausalueen 9. taso. Kuv. n. luoteesta.
- f. 88028 Kaivausalueen 9. taso. Kuv. n. luoteesta.
- f. 88029 Kaivausalueen 9. taso. Kuv. n. luoteesta.
- f. 88030 Kaivausalueen 11. taso. Kuv. n. lännestä.
- f. 88031 Kaivausalueen 11. taso. Kuv. n. lännestä.
- f. 88032 Kaivausalueen itäprofiili välillä 536-541. Kuvattu n. luoteesta.
- f. 88033 Työkuva (vasemmalta) fil. maist. Tryggve Gestrin, Pentti Vauhkonen, hum. kand. Dan Lindholm sekä Heikki Pietikäinen kaivausalueen itäprofiilin vieressä kaivausten päätyttyä.

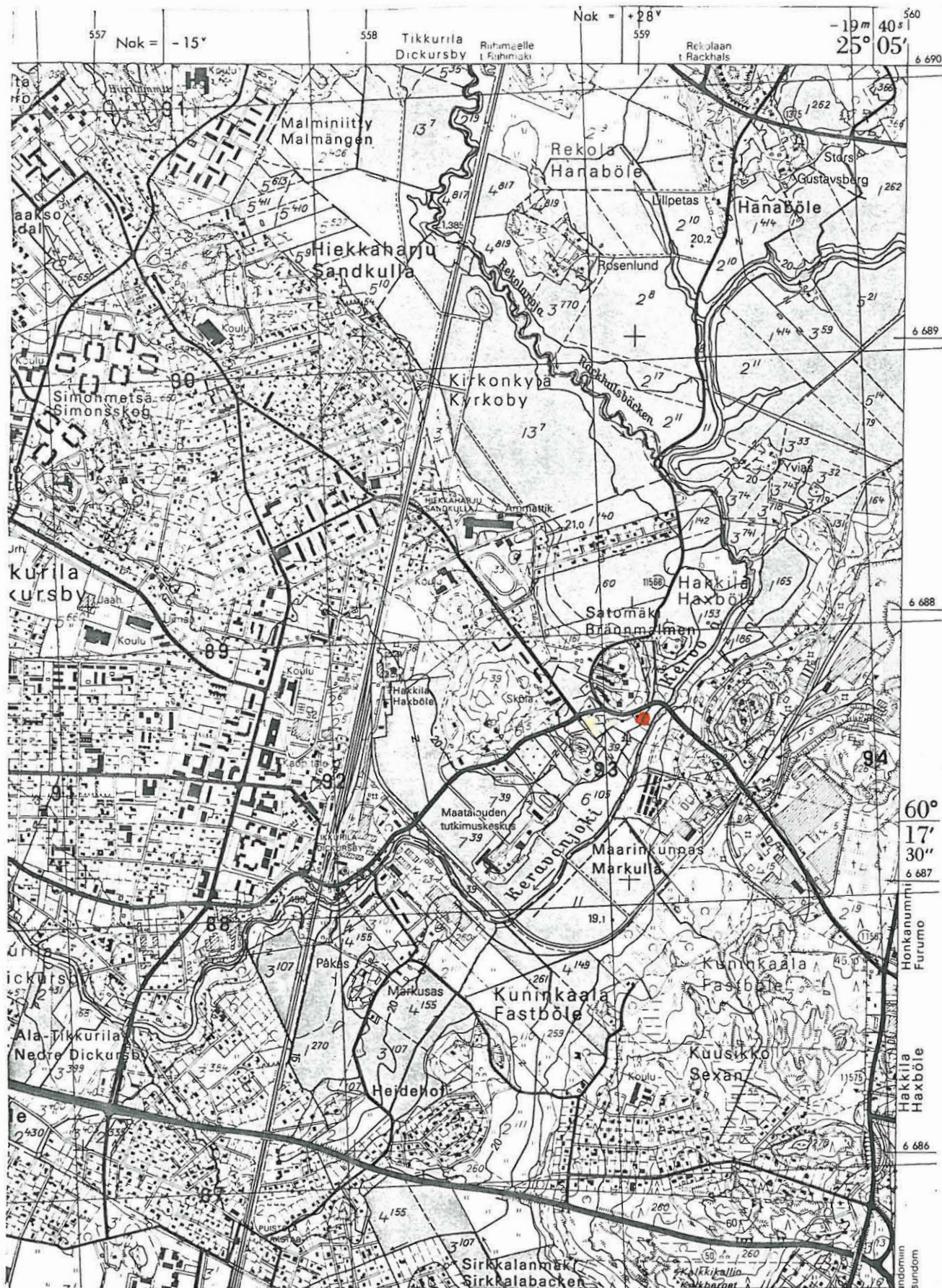
DIAPOSITIIVILUETTELO

- 24395 Kaivausalue ennen raivaamista ja paaluttamista. Kuv. lännestä.
- 24396 Kaivausalue raivattuna ja paalutettuna. Kuv. lännestä.
- 24397 Kaivausalueen 1. kerrosta kaivetaan. Kuv. n. kaakosta.
- 24398 Kaivausalueen 1. taso. Kuv. kaakosta.
- 24399 Työkuva, kaivausalueen 2. kerrosta kaivetaan. Kuva lännestä.
- 24400 Keramiikkakeskittymä ruudussa 106/535. Taso 2.
- 24401 Kaivausalueen 3. taso. Kuv. luoteesta.
- 24402 Työkuva, fil. yo. Frans Hartman vaaitsemassa.
- 24403 Työkuva, vaaitusta Dan Lindholm ja Soili Kokki.
- 24404 Työkuva, kaivausalueen neljättä kerrosta kaivetaan. Kuv. n. luoteesta.
- 24405 Kaivausalueen 5. taso. Kuv. kaakosta.
- 24406 Kaivausalueen 5. taso. Kuv.n. lounaasta.
- 24407 Kaivausalueen 7. taso. Kuv. n. koillisesta.
- 24408 Paalunsijakiveys ruudussa 102/538 tasossa 7.
- 24409 Kaivausalueen 8. kerrosta kaivetaan. Paalunsijan kohdalla kuvassa Heurekan opaspäällikkö P. Korvenkontio.
- 24410 Paalunsijakiveys ruudussa 108/538 tasossa 9.
- 24411 Kaivausalueen 9. taso. Kuv. lounaasta.
- 24412 Kaivausalueen 11. taso. Kuv. luoteesta.
- 24413 Työkuva, fil. yo. Frans Hartman ja koulul. Milla Luomanperä.

24414 Työkuva, kaivajat (vasemmalta) Tryggve Gestrin, Pentti Vauhkonen, Dan Lindholm ja Heikki Pietikäinen kaivausten päätyttyä.

KARTTA 1

Vantaa Jokiniemi Sandliden 1991 kaivausalue merkitty karttaan punaisella (●), koekaivausalue keltaisella (○).
 Kaivausalueen koordinaatit: X=6687 62, Y=559 06 ja Z=21,5-23,5
 Koekaivausalueen koordinaatit: X=6687 52-60, Y=558 85-93
 Z=23-26,5
 PERUSKARTTA 2043 04 VANTAA (pain. Hki. 1978)

VANTAA JOKINIEMI Sandliden

J.FAST 1991

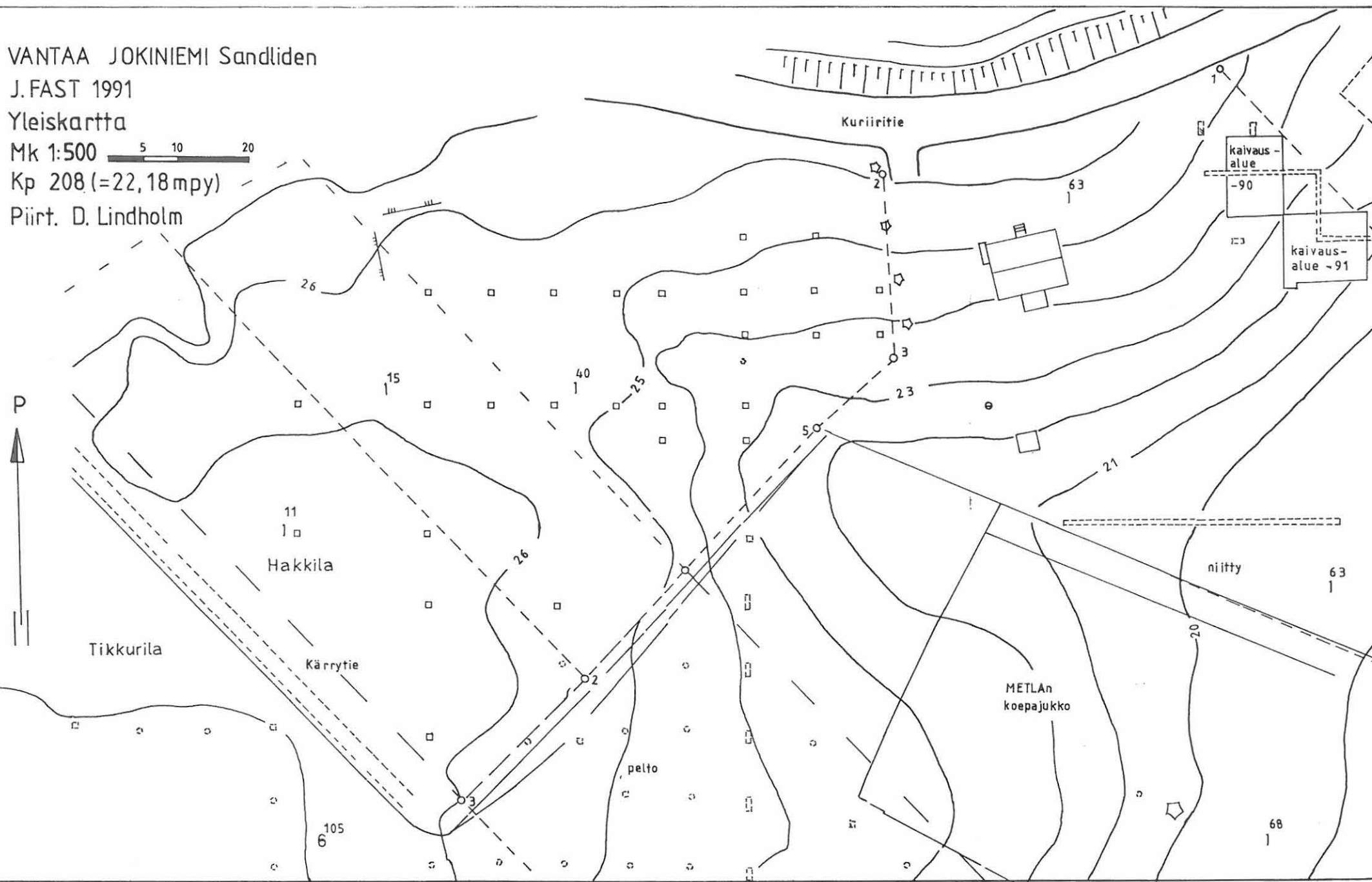
Yleiskartta

Mk 1:500

Kp 208 (=22,18 mpy)

Piirt. D. Lindholm

P

- vuoden -91 koekuoppa, löydötön
- vuoden -86 koekuoppa
- vuoden -86 fosfaattikuoppa
- vuoden -86 koeoja

- kylänraja
- 15 rekisterinumero
- 0-2 tilanraja, rajapyykki

- luiska penkereessä
- havupuu
- kivialta

- ⊙ kaivo
- rakennus

Karttapohjana käytetty vuoden -86 kaivauksen yleiskarttaa.

VANTAA JOKINIEMI Sandliden

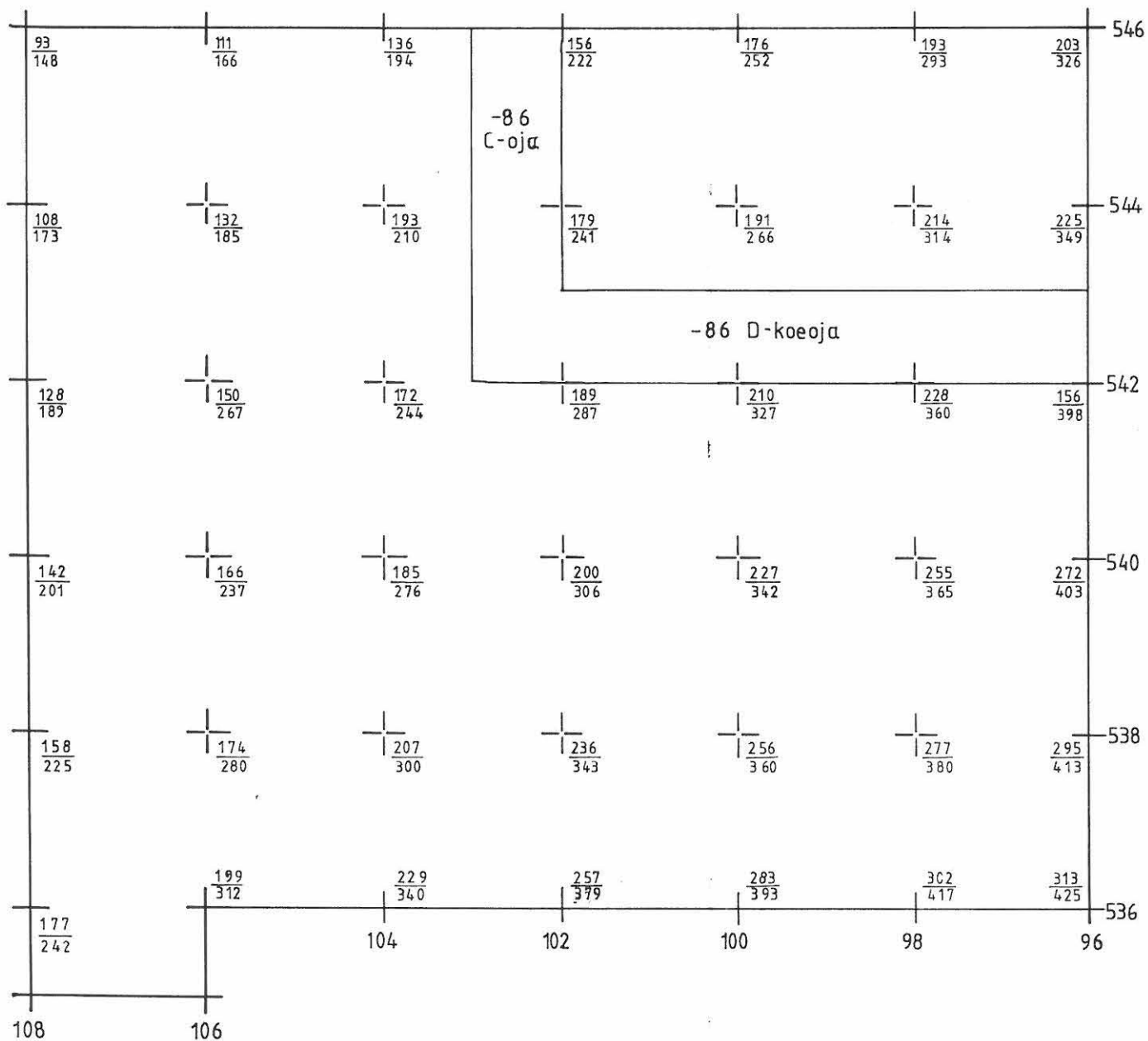
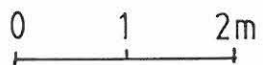
J.FAST 1991

Pinta-/pohjavaaituskartta

Mk 1:50

Kp 208 (=22,18mpy)

Piirt. D. Lindholm

VANTAA JOKINIEMI Sandliden

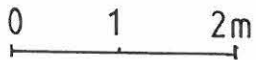
J. FAST 1991

Tasokartta, tasp 1

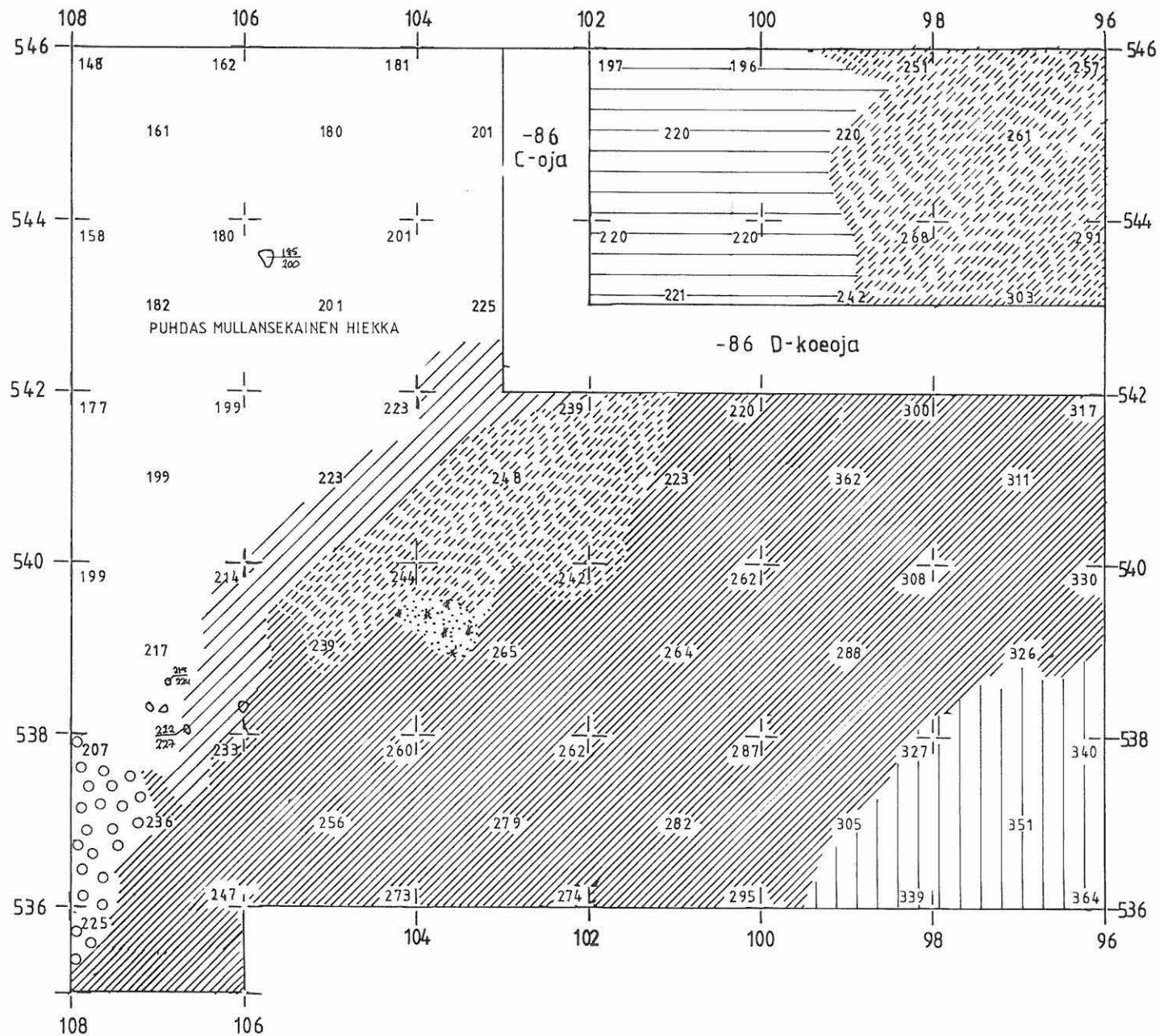
Mk 4:50

Kp 208 (= 22,18 mpy)

Piirt. D. Lindholm

- sek. pintakerras
- ruskea likamaa
- heikko harmaa likamaa
- tummanharmaa voimakas likamaa
- mullansek. likamaa
- savi

VANTAA JOKINIEMI Sandliden

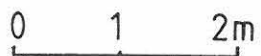
J. FAST 1991

Tasokartta, taso 3

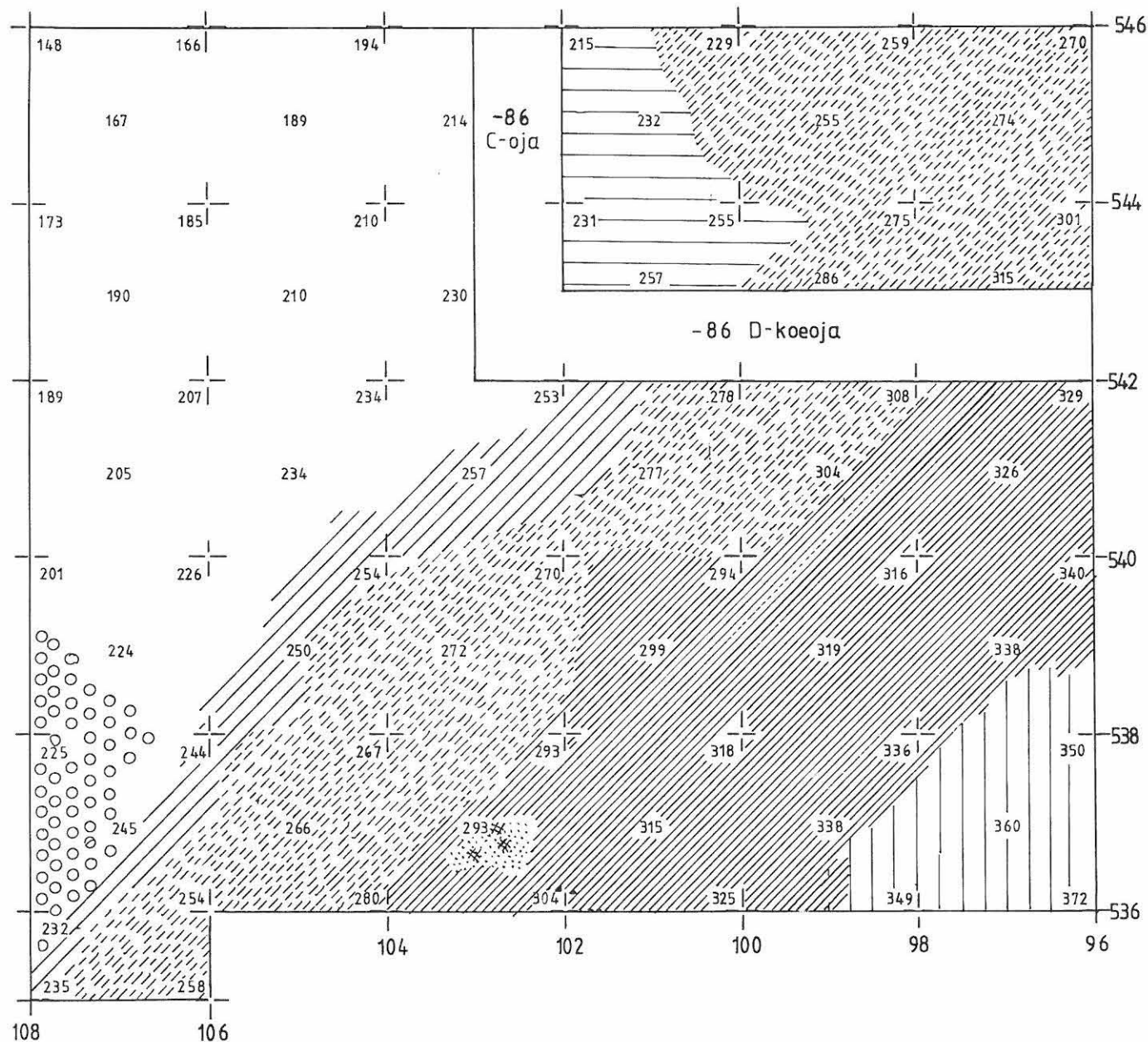
Mk 1:50

Kp 208 (=22,18mpy)

Piirt. D. Lindholm

- puhdas hiekka
- sek. pintakerros
- ruskea likamaa
- heikko harmaa likamaa
- tummanharmaa voimakas likamaa
- noki + *
- savi
- mullansek. likamaa

VANTAA JOKINIEMI Sandliden

J.FAST 1991

Tasokartta, taso 5

Mk 1:50

Kp 208 (=22,18mpy)

Piirt. D. Lindholm

0 1 2m

 puhdas hiekka

 sek. pintakerros

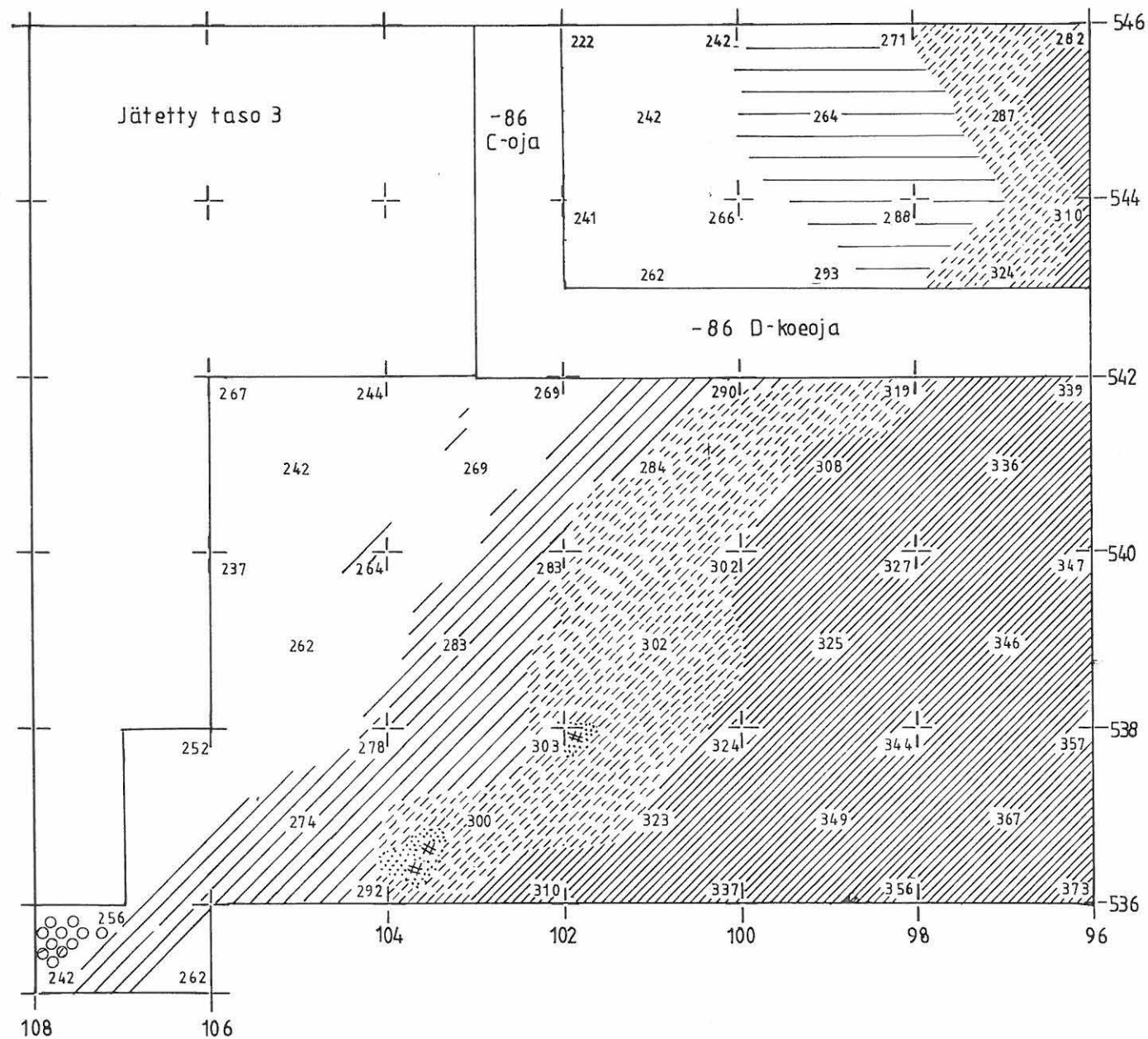
 ruskea likamaa

 heikko harmaa likamaa

 tummanharmaa voimakas likamaa

 noki + *

 savi

VANTAA JOKINIEMI Sandliden

J. FAST 1991

Tasokartta, taso 7

Mk 1:50

Kp 208 (= 22,18 mpy)

Piirt. D. Lindholm

0 1 2m

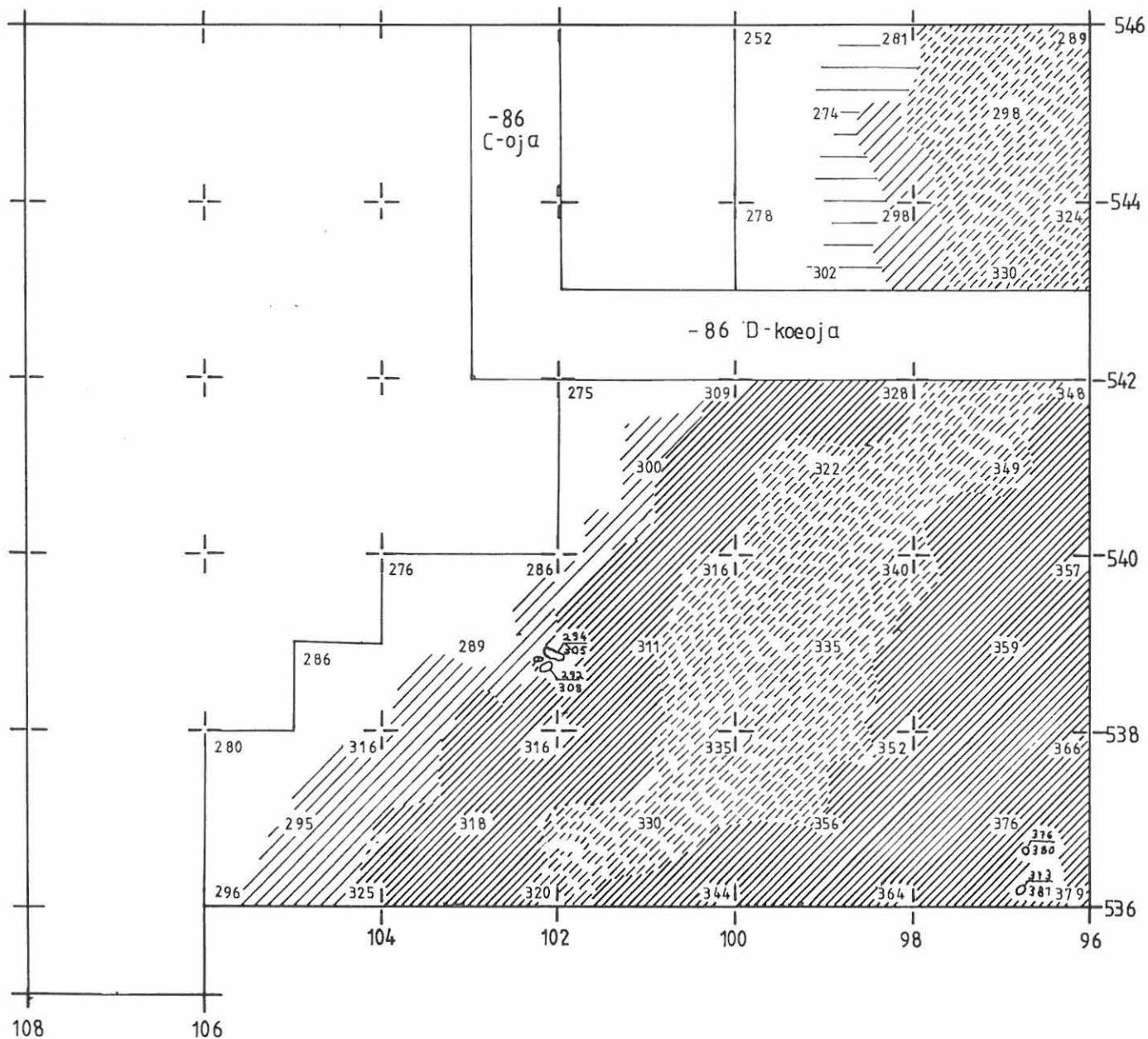
 puhdas hiekka

 sek. pintakerros

 ruskea likamaa

 heikko harmaa likamaa

 tummanharmaa voimakas likamaa

VANTAA JOKINIEMI Sandliden

J. FAST 1991

Tasokartta, taso 9

Mk 1:50

Kp 208 (= 22,18mpy)

Piirt. D. Lindholm

0 1 2m

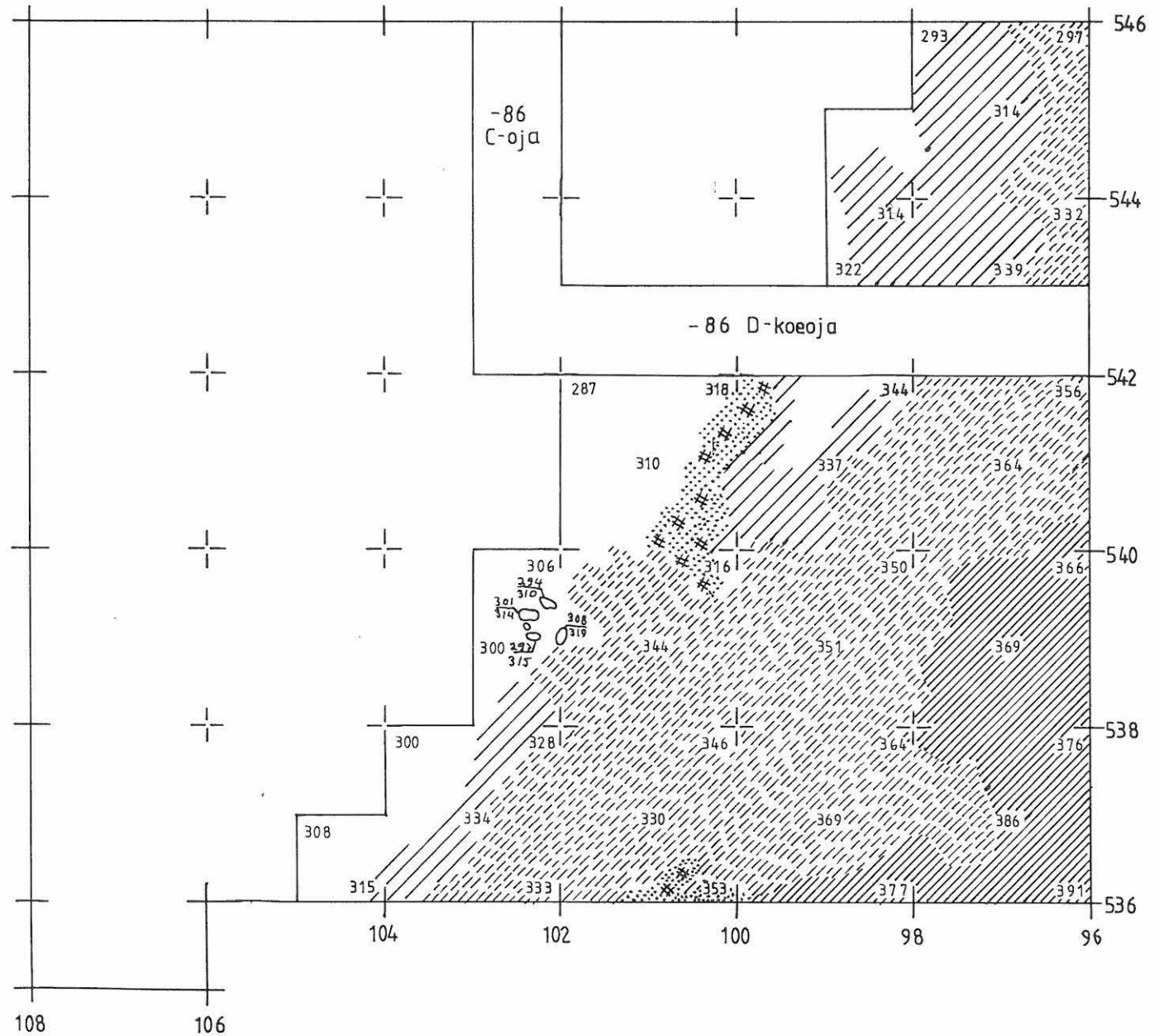
puhdas hiekka

noki + *

ruskea likamaa

heikko harmaa likamaa

tummanharmaa voimakas likamaa

VANTAA JOKINIEMI Sandliden

J.FAST 1991

Tasokartta, taso 11

Mk 1:50

Kp 208 (=22,18mpy)

Piirt. D. Lindholm

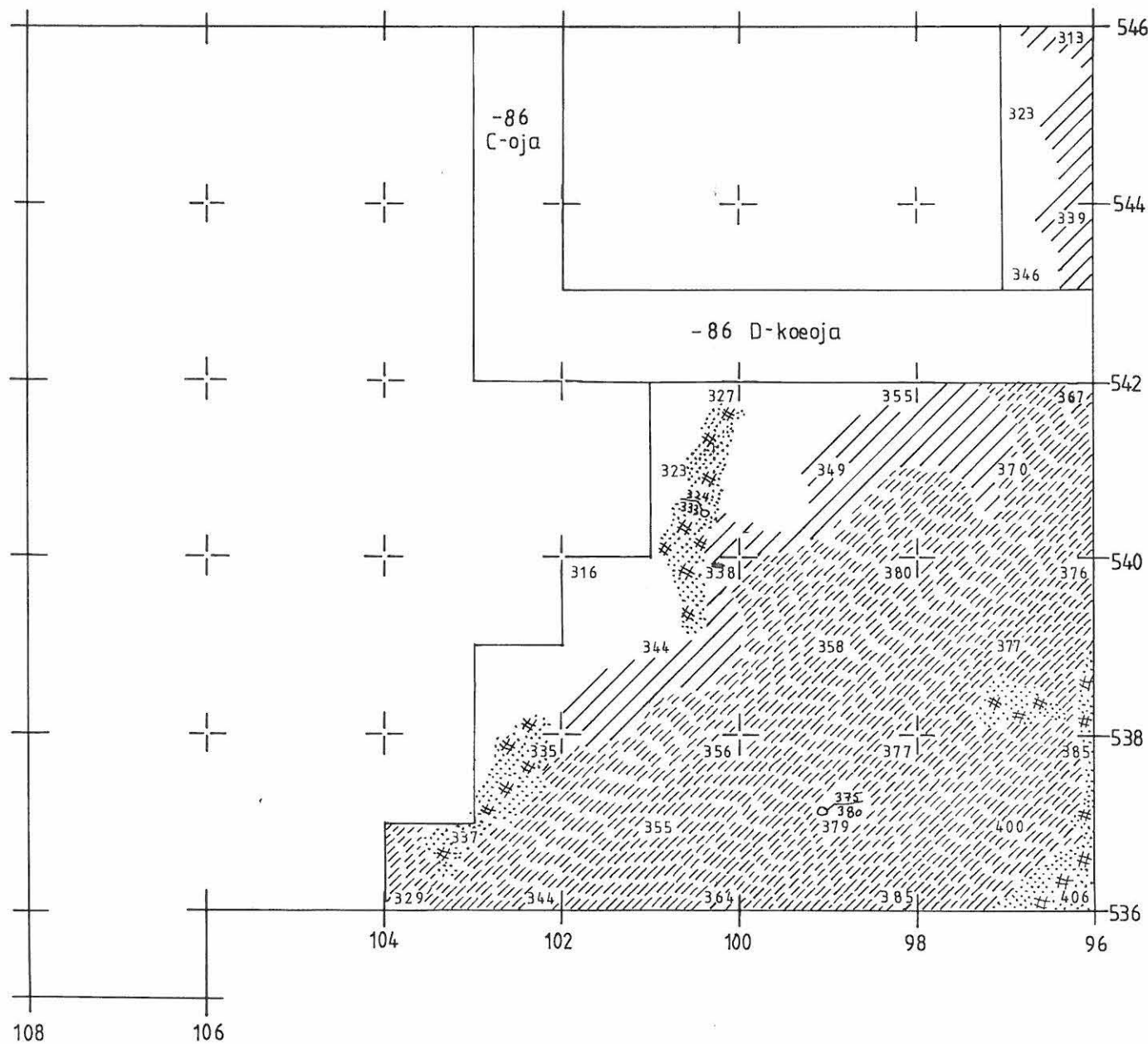
0 1 2m

 puhdas hiekka

 noki + *

 ruskea likamaa

 heikko harmaa likamaa

VANTAA JOKINIEMI Sandliden

J. FAST 1991

Tasokartta, taso 13

Mk 1:50

Kp 208 (=22,18mpy)

Piirt. D. Lindholm

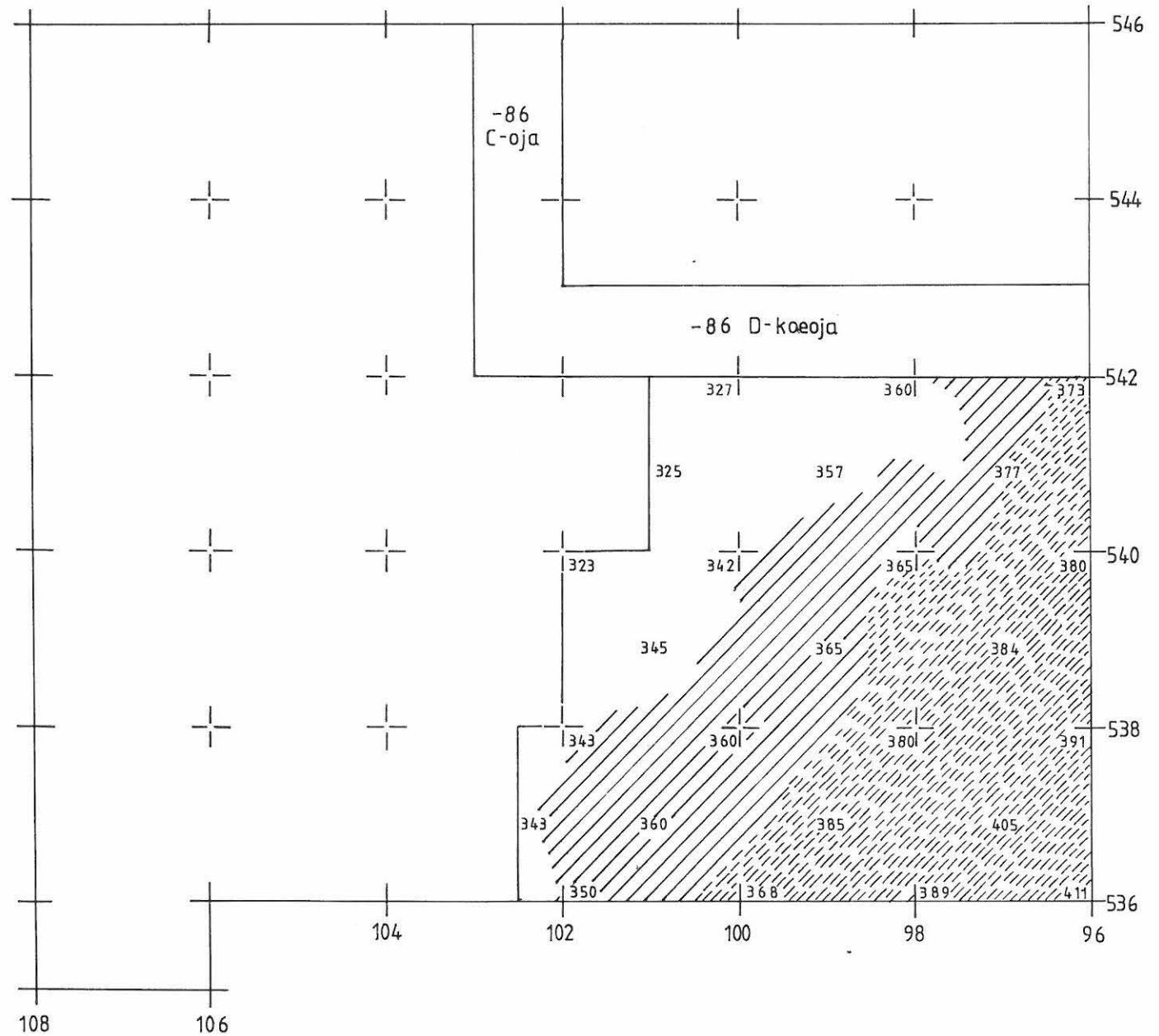
0 1 2m

puhdas hiekka

noki + *

ruskea likamaa

heikko harmaa likamaa

VANTAA JOKINIEMI Sandliden

J. FAST 1991

Pohjoisprofiiili

Mk 1:25

Kp 208 (= 22,18 mpy)

Piirt. D. Lindholm

multa

noki + *

sek. pintakerros

ruskea likamaa

alkuperäinen humus

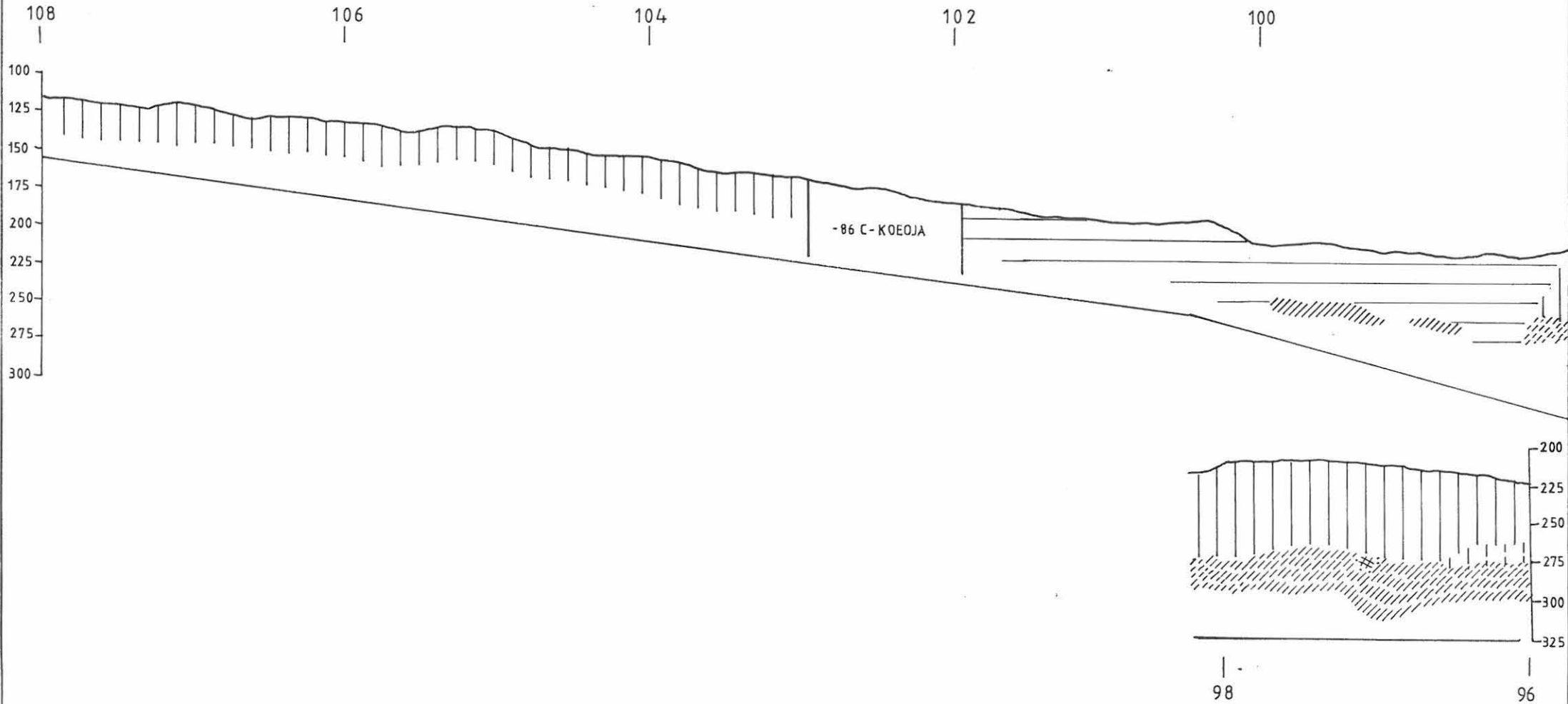

tummanharmaa voimakas likamaa

puhdas hiekka

0 1 2 m

VANTAA JOKINIEMI Sandliden

J. FAST 1991

Eteläprofiili

Mk 1:25

Kp 208 (=22,18mpy)

Piirt. D. Lindholm

multa

ruskea likamaa

tummanharmaa voimakas likamaa

noki + #

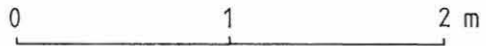
alkuperäinen humus

puhdas hiekka

savi

96

98

100

102

104

106

107

108

225

250

275

300

325

350

375

400

425

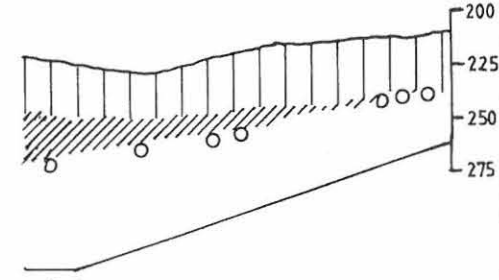
450

200

225

250

275

VANTAA JOKINIEMI Sandliden

J. FAST 1991

I-täprofiili

Mk 1:25

Kp 208 (= 22,18mpy)

Piirt. D. Lindholm

multa

noki + #

ruskea likamaa

alkuperäinen humus

tummanharmaa voimakas likamaa

puhdas hiekka

0 1 2 m

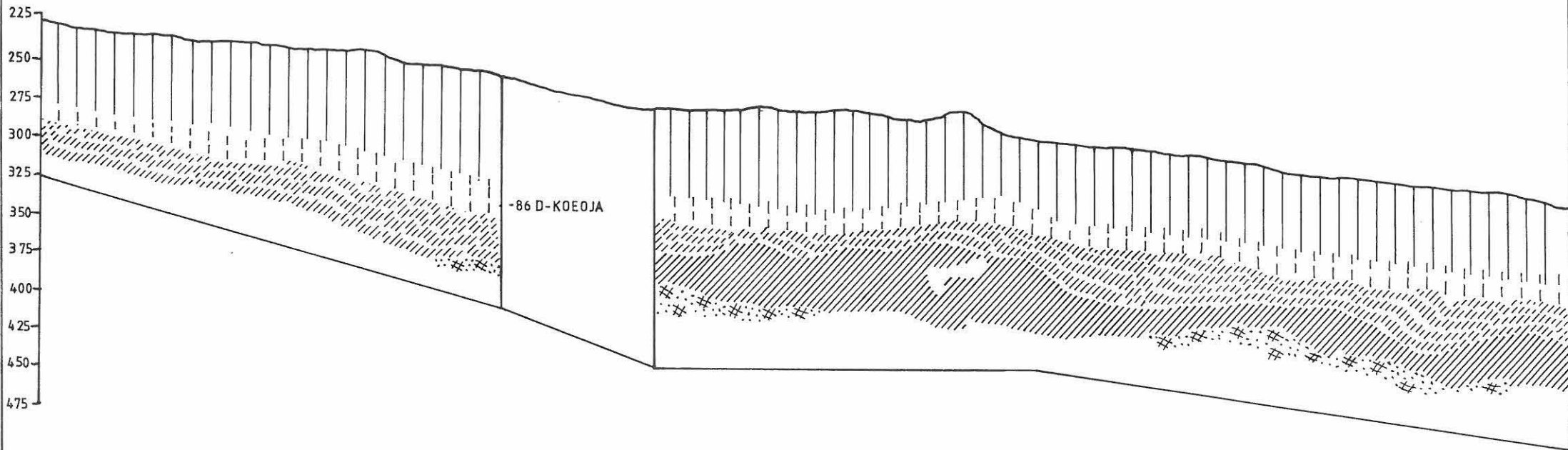
546

544

542

540

538

VANTAA JOKINIEMI Sandliden

J. FAST 1991

Länsiprofiili

Mk 1:25

Kp 208 (=22,18mpy)

Piirt. D. Lindholm

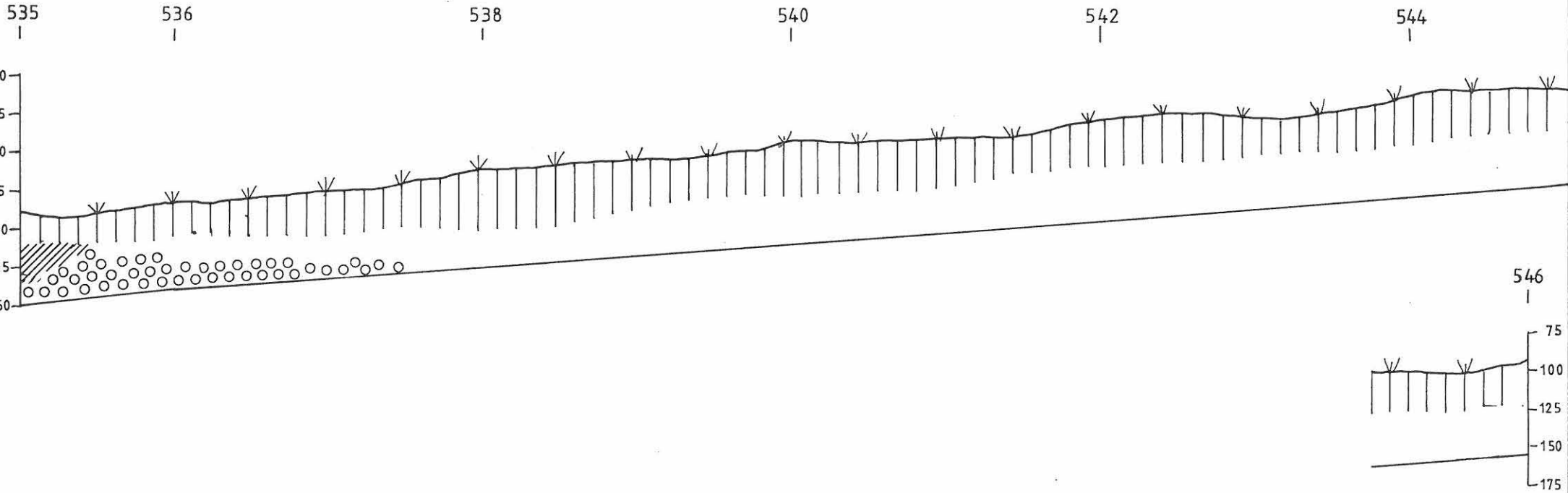
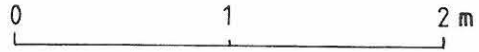
multa

savi

tummanharmaa voimakas likamaa

VANTAA JOKINIEMI SANDLIDEN 1991

F: 88008-88009

Kaivausalue ennen raivaamista ja pealuttamista. Kuv. lännestä.

F: 88010-88012

Kaivausalueen 1. taso. Kuv. lounaasta.

VANTAA JOKINIEMI SANDLIDEN 1991

F: 88013-88015

Kaivausalueen 3. taso. Kuv. kaakosta.

F: 88016

Keramiikkuesiintymä. Kuopa- /
kuopanekoristeisen paikalleen
hajonneen savistien palasia
ruudussa 106/535 2. taso.

F: 88017

Työryvä, fil. yo. Pauliina Remes
kaivamassa kaivausalueen
kolmatta kerrasta

VANTAA JOKINIEMI SANDLIDEN 1991

F: 88018
Työkuva, til. yo Frans Hartman
vaaitsemassa.

F: 88019
Työkuva, tutkijapöytäkirja Nina
Peronius kirjoittamassa löytöpuheja.

F: 88020-88022
Kaivausalueen 5. taso. Kuv. laakosta.

VANTAA JOKINIEMI SANDLIDEN 1991

F: 88023 - 88025
Kaivaus alueen 7. taso. Kuvattu lounaasta.

F: 88026
Pealunsijan kiviä ruudussa
102/538 taso 3. Kuvattu lounaas-
ta.

VANTAA JOKINIEMI SANDLIDEN 1991

F: 88027 - 88029
 Kaivausalueen G. taso. Kuvattu n. luoteesta.

F: 88030 - 88031
 Kaivausalueen H. taso. Kuvattu n. lännestä

VANTAA JOKINIEMI SANDLIDEN 1991

F: 88032

Kaivausalueen itäprofiili uälillä
536-Su1, kuv. n. luoteesta.

F: 88033

Työkuva, (vasemmalta) fil. maist Trygve
Gestrin, tutu. apul. Pentti Vuorhonen,
num. kans. Dan Lindholm sekä Heikki
Pietiläinen kaivausalueen itäprofiili-
nin vieressä kaivauksen päätyttyä.